

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/246/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112216035
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6112216035.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom Mliekárenská 10, 820 05 Bratislava, IČO: 35925922, právne zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 36 857 033, proti odporcovi G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X, B. B., t.č. na neznámom mieste v konaní zastúpený opatrovníčkou I. A., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Banská Bystrica, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, Košice, IČO: 42247268, právne zastúpený JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátska kancelária Stará Baštová 2, Košice, IČO: 35569298 (adresa na doručovanie: Budapeštianska 8, Košice), o zaplatenie 397,65 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 20C/37/2013-82 zo dňa 18.04.2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách mení tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia vo výške 24,02 € na účet č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXX a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil v zmysle § 96 ods. 1 O.s.p. z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom; navrhovateľovi vrátil časť zaplateného súdneho poplatku v sume 16,80 € prostredníctvom Daňového úradu Bratislava; zároveň rozhodol, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia 72,06 € na účet č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXX v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti výroku o náhrade trov právneho zastúpenia podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok tak, že náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi neprizná. Uviedol, že priznanie nároku na náhradu trov právneho zastúpenia v danom konaní je v rozpore s procesnou úpravou vedľajšieho účastníctva a úpravou náhrady trov konania. Z hľadiska výsledku konania vedľajší účastník nemá vo vzťahu k úspechu či neúspechu v danom konaní žiadny vzťah a teda z rozhodnutia o veci samej mu neplynie žiadne právo, či nárok, ani nie je a nebol spoločne s odporcom povinným na plnenie. Domnieva sa, že nie je možné aplikovať zásahu úspechu v danom konaní pri rozhodovaní o náhrade trov konania na vedľajšieho účastníka, lebo ten vo veci samej úspech alebo neúspech v danom konaní nemal. Úspech vedľajšieho účastníka nie je automaticky daný úspechom toho účastníka, popri ktorom vedľajší účastník má v konaní vystupovať. Má za to, že uplatnenie nároku na náhradu trov konania vedľajším účastníkom je v danom prípade aj v rozpore s dobrými mravmi, predstavuje výsledok účelovosti jeho postupu a zneužívanie ust. § 93 ods. 2 až 4 O.s.p. evidentne motivovaného snahou o dosiahnutie prospechu titulom uplatnenia náhrady trov konania. V prípade právnickej osoby, ktorej deklarovaný predmet činnosti je ochrana práv spotrebiteľov sa javí ako dôvodné predpokladať, že na realizáciu takejto činnosti bude dostatočne

odborne a personálne vybavená a nebude sa dávať právne zastupovať advokátom. Namieťa, že náklady na zastúpenie občianskeho združenia advokátom v žiadnom smere nepredstavujú účelne vynaložené trovy a pre priznanie nároku na ich náhradu nie je žiadny právny dôvod ani z tohto hľadiska.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že už len v rámci princípu rovnosti zbraní nie je spravodliví vyžadovať, aby proti navrhovateľovi, ktorý inicioval tisíce konaní v celej SR a je zastúpený silnou advokátskou kanceláriou, ktorá ho zastupuje v každom konaní, vystupovali iba laici združení v občianskom združení bez právneho zastúpenia. Aj vzhľadom na početnosť sporov, ktoré inicioval navrhovateľ bolo nutné na riadne chránenie práv čo najväčšieho počtu spotrebiteľov použiť aj profesionálnu zručnosť, teda právnu pomoc advokáta. Poukázal na čl. 47 ods. 2 Ústavy SR v zmysle ktorého je vedľajší účastník riadnym účastníkom a má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu. Uviedol, že z ničoho nevyplýva, že vedľajší účastník sa nemôže dať v konaní zastúpiť advokátom. Ak zákon garantuje právo na zastúpenie účastníka v súdnom konaní, pochybnosť o účelnosti vynaloženia takýchto trov konania je v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie. Právo vedľajšieho účastníka vstupovať do spotrebiteľských sporov je dané článkom 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorým sa ukladá zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu záujmov spotrebiteľov. Uviedol, že právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka spotrebiteľského združenia - právnickej osoby advokátom, deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora zo dňa 22.12.2010 vo veci C279/2009, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany ako je stanovená v čl. 47 Charty základných práv EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby. Z toho vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať a nechať sa zastupovať. Vedľajší účastník je názoru, že pokiaľ navrhovateľ vedome a sústavne skúša voči spotrebiteľom uplatňovať neprijateľné zmluvné podmienky, vzhľadom na neexistenciu databázy vyhlásených neprijateľných zmluvných podmienok, môže sa stať, že iný súd mu plnenie prizná. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý výrok odvolacím súdom potvrdiť. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 21,92 € na účet právneho zástupcu JUDr. Ladislava Miklušá.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., odvolaním napadnutý výrok uznesenia okresného súdu o trovách konania podľa § 220 O. s. p. zmenil z nasledovných dôvodov:

Navrhovateľ sa návrhom vo veci samej zo dňa 21.06.2012 domáhal voči odporcovi vydania platobného rozkazu na sumu 397,65 € s príslušenstvom z titulu porušenia zmluvných povinností zo Žiadosti o uzatvorenie zmluvy o pripojení č. XXXXXXXXX, na základe ktorej sa Telefónica Slovakia, s.r.o., zaviazala pre odporcu poskytnúť služby telefónneho pripojenia v dohodnutom rozsahu a odporca sa zaviazal platiť odplatu za dohodnuté služby. Okresný súd uznesením č.k. 10RO/233/2012-34 zo dňa 19.09.2012 vydal platobný rozkaz. Nakoľko platobný rozkaz nebolo možné odporcovi doručiť do vlastných rúk, okresný súd ho uznesením č.k. 10RO/233/2012-49 zo dňa 07.02.2013 zrušil. Podaním doručeným okresnému súdu dňa 21.02.2013 oznámil svoj vstup do konania vedľajší účastník na strane odporcu - OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, Šofijská 13. Vedľajší účastník dňa 20.03.2013 podal vyjadrenie k žalobnému návrhu v ktorom zároveň vzniesol námietku premlčania z dôvodu že navrhovateľ si svoj nárok neuplatnil v ročnej premlčacej lehote, keď najneskôr sa nárok premlčal dňa 25.04.2011 (faktúra č. 5100141616), pri ostatných žalovaných sumách došlo k premlčaniu ešte skôr. Na základe uvedeného navrhovateľ podaním doručeným okresnému súdu dňa 28.03.2013 vzal návrh na začatie konania späť.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázky, či OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom v Košiciach (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 O.s.p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1 O.s.p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p. vyplýva, že: „V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.“

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu OZ právna pomoc spotrebiteľom má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V danom prípade došlo k zastaveniu konania preto, že navrhovateľ pred začatím pojednávania vo veci samej zoberal návrh v plnom rozsahu späť.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ustanovení § 146 ods. 2 O. s. p.. Ustanovenie druhého odseku § 146 O. s. p. je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje,

musí v prvom rade skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené).

Ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto, ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh voči odporcovi v celom rozsahu späť, pričom z obsahu spisu je nesporné, že tak urobil z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu, možno konštatovať len jediný záver a to, že predmetný návrh navrhovateľa bol podaný (objektívne) nedôvodne, a že k jeho späťvzatiu došlo v dôsledku jeho procesného zavinenia. Preto mu podľa prvej vety § 146 ods. 2 O. s. p. vznikla povinnosť uhradiť odporcovi a (z vyššie uvedených dôvodov) i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, ktorých súčasťou sú i trovy právneho zastúpenia.

Nemožno súhlasiť ani s argumentom navrhovateľa, ktorým spochybňoval nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka (zastúpeného advokátom), v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku bolo vo svojej podstate dôvodom späťvzatia návrhu a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu.

Odvolačí súd sa však nestotožnil s tým, že prvostupňový súd priznal trovy právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi v plnej, ním uplatnenej sume a neprihliadal na hospodárnosť konania. Odvolačí súd má za to, že je potrebné primerane znížiť ním uplatnené trovy konania na jednu tretinu, nakoľko v prípade podávania námietok premlčania ide v prípade združení na ochranu spotrebiteľa o rutinnú agendu, tým, že sú podávané vo veľkom množstve súdnych konaní, pričom ide o opakujúce sa podania pri ktorých sa mení subjekt odporcu a výška uplatňovanej pohľadávky, teda nie sú právne, ani časovo náročné. Na základe uvedeného bolo vhodné v danom prípade znížiť trovy vedľajšieho účastníka na sumu 24,02 €. Z ustanovenia § 150 O.s.p. vyplýva právo súdu znížiť trovy konania u úspešného účastníka. Odvolačí súd preto rozhodol tak, že vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vzniesol námietku premlčania následkom čoho navrhovateľ vzal návrh späť, priznal účelne vynaložené trovy konania krátené na jednu tretinu z ním uplatnenej sumy 72,06 €, t.j. vo výške 24,02 €.

Z uvedeného odôvodnenia vyplýva, že okresný súd rozhodol vecne správne, keď zaviazal navrhovateľa k povinnosti zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov prvostupňového konania, ktoré de facto predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia, avšak túto povinnosť nemal uložiť navrhovateľovi v plnej ním uplatnenej výške.

Z uvedených dôvodov odvolačí súd uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania zmenil v zmysle § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku.

Odvolaním nenapadnuté výroky uznesenia okresného súdu o zastavení konania a o vrátení časti zaplateného súdneho poplatku zostali nedotknuté (§ 206 ods. 3 O. s. p.) a stali sa právoplatnými.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolačí súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p.. Odporca si náhradu trov neuplatnil a postupom podľa § 151 O.s.p. a zo spisu nevyplývalo, že by mu vznikli. Vedľajší účastník si náhradu trov odvolacieho konania uplatnil vo výške 21,92 €, ale nakoľko v odvolacom konaní úspešný nebol, súd mu ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ bol v odvolacom konaní len čiastočne úspešný, preto krajský súd rozhodol, že nemá právo na náhradu trov tohto štádia konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.